

UMOWA

między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Węgierskiej Republiki Ludowej o współpracy kulturalnej i naukowej,

podpisana w Warszawie dnia 9 lipca 1980 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 9 lipca 1980 r. została podpisana w Warszawie Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Węgierskiej Republiki Ludowej o współpracy kulturalnej i naukowej w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Węgierskiej Republiki Ludowej o współpracy kulturalnej i naukowej.

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rząd Węgierskiej Republiki Ludowej,

dążąc do dalszego rozwijania i umacniania trwałego sojuszu, przyjaźni i wszechstronnej współpracy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Węgierską Republiką Ludową,

kierując się opartym na zasadach marksizmu-leniniz-

mu i socjalistycznego internacjonalizmu współdziałaniem między Polską Zjednoczoną Partią Robotniczą i Węgierską Socjalistyczną Partią Robotniczą,

przekonane, że współpraca kulturalna i naukowa sprzyja dalszemu wzbogacaniu kultur narodowych obu krajów, zbliżaniu obu narodów i umacnianiu współpracy między państwami socjalistycznymi,

działając zgodnie z celami i zasadami Układu między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Węgierską Republiką Ludową o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy, podpisanego w Budapeszcie dnia 16 maja 1968 roku,

uwzględniając wyniki i doświadczenia współpracy kulturalnej i naukowej osiągnięte w toku realizacji Umowy o współpracy kulturalnej i naukowej między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Węgierskiej Republiki Ludowej, podpisanej w Warszawie dnia 31 października, 1968 r.,

pragnąc przyczynić się przez współpracę kulturalną i naukową do utrwalenia pokoju, odprężenia i bezpieczeństwa międzynarodowego, zgodnie z zasadami i postanowieniami Aktu końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o wychowaniu społeczeństw w duchu pokoju,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Umawiające się Strony będą popierać i rozwijać współpracę oraz wymianę doświadczeń w dziedzinach: kultury i sztuki, ochrony zabytków, pracy kulturalno-oświatowej, nauki, szkolnictwa wyższego i oświaty, środków masowej informacji: prasy, radia i telewizji, jak również kultury fizycznej i sportu oraz turystyki.

Artykuł 2

Umawiające się Strony w ramach współpracy będą dążyć do jak najpełniejszego informowania o historii, życiu politycznym, gospodarczym, naukowym, kulturalnym i osiągniętych wynikach w budowie społeczeństwa socjalistycznego drugiego kraju w podręcznikach szkolnych, publikacjach, a także w środkach masowej informacji.

Artykuł 3

Umawiające się Strony będą współdziałać w organizowaniu uroczystych obchodów świąt państwowych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Węgierskiej Republiki Ludowej oraz ważnych rocznic międzynarodowego ruchu komunistycznego i robotniczego.

Szczególną uwagę zwracać będą na organizowanie uroczystości z okazji rocznic związanych z życiem i działalnością wybitnych postaci, które odegrały znaczącą rolę w pogłębieniu tradycyjnej przyjaźni między narodami polskim i węgierskim.

Artykuł 4

Umawiające się Strony będą popierać rozwój bezpośrednich kontaktów i wspólnych badań akademii nauk oraz innych instytucji i organizacji naukowych w interesie pomyślnego rozwiązywania zadań budowy społeczeństwa socjalistycznego, przyspieszania rozwoju naukowo-technicznego i pogłębiania integracji socjalistycznej.

W tym celu:

- rozwijać będą kooperację i specjalizację, wykorzystując możliwości tkwiące w międzynarodowym socjalistycznym podziale pracy, realizowanym w ramach Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej oraz na zasadach porozumień dwustronnych i wielostronnych,

- współdziałać będą w opracowaniu teoretycznych zagadnień nauk społecznych i socjalizmu naukowego oraz praktycznego zastosowania osiągniętych wyników; wykorzystywać je będą w propagowaniu zdobyczy socjalizmu;

- kontynuować będą wspólne badania podstawowe, powoływać grupy naukowe i badawcze, przygotowywać i wydawać wspólne prace, prowadzić systematyczną wymianę informacji i doświadczeń, przygotowywać perspektywiczny program badawczy w celu szybkiego i skutecznego zastosowania osiągniętych wyników naukowych oraz racjonalnego wykorzystania potencjału naukowego;

- popierać będą wymianę pracowników naukowych i badawczych w celu prowadzenia prac naukowo-badawczych, wygłaszania wykładów, a także uczestnictwa we wspólnych sympozjach i konferencjach;

- popierać będą wymianę młodych pracowników nauki i specjalistów w celu dalszego podnoszenia ich kwalifikacji zawodowych;

- przyczynić się będą do bezpośredniej współpracy między towarzystwami naukowymi oraz stowarzyszeniami i towarzystwami poprawnionaukowymi obu krajów.

Artykuł 5

Umawiające się Strony będą popierać szeroką i efektywną współpracę i wymianę doświadczeń w dziedzinie szkolnictwa wyższego, oświaty oraz szkolnictwa zawodowego i wychowania.

W tym celu zwrócą szczególną uwagę na rozszerzenie i rozwijanie bezpośrednich kontaktów między instytucjami szkolnictwa wyższego i oświaty oraz szkołami wszystkich typów i stopni.

Umawiające się Strony, mając na uwadze rozwój twórczych zdolności młodzieży i jej wychowanie w duchu socjalistycznym oraz wprowadzanie najnowocześniejszych metod dydaktycznych, będą popierać w szczególności:

- udział pedagogów uniwersytetów i innych szkół wyższych w kongresach, konferencjach i innych imprezach podobnego typu;

- przyjmowanie na studia pełne i częściowe studentów i doskonalenie młodych pracowników nauki;

- wymianę pedagogów, uczniów, grup harcerskich i młodzieżowych w celu odbywania praktyk produkcyjnych, udziału w młodzieżowych obozach pracy oraz nauki języka;

- współpracę między wydawcami podręczników oraz odpowiednimi przedsiębiorstwami w zakresie przygotowywania nowych podręczników szkolnych, książek fachowych, filmów oświatowych, wystaw, wydawnictw, czasopism naukowych i pedagogicznych, w dziedzinie wymiany literatury naukowo-pedagogicznej i metodologicznej oraz produkcji pomocy naukowych;

- uzgadnianie tych działań w podręcznikach szkolnych, które odnoszą się do drugiego kraju, oraz udzielanie pomocy w opracowywaniu materiałów naukowych o drugim kraju, w tym także powoływanie w razie konieczności komisji mieszanych do wykonania tych zadań.

Artykuł 6

Umawiające się Strony będą popierać nauczanie języka drugiej Strony w szkołach i placówkach kulturalno-oświatowych oraz inicjować wymianę wykładowców języka i literatury, specjalistów — językoznawców i studentów, kształcenie i podwyższanie kwalifikacji tłumaczy, a w szczególności tłumaczy literatury, organizowanie kursów i seminariów językowych.

Przyczyniać się będą do organizowania konkursów wiedzy o drugim kraju oraz kontynuowania wspólnych badań naukowych w zakresie języka i literatury drugiego kraju i wydawania publikacji w tych dziedzinach.

Artykuł 7

Umawiające się Strony popierać będą współpracę między wyższymi uczelniami i instytutami rolniczymi. Zachęcać będą do nawiązywania bezpośrednich kontaktów, wymiany doświadczeń, wspólnych badań i wypracowywania innych form współpracy.

Artykuł 8

Umawiające się Strony będą współpracować w dziedzinie rozwoju nauk medycznych i ochrony zdrowia, szkolenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych lekarzy i innych specjalistów służby zdrowia, opracowywania aktualnych problemów oraz w wymianie doświadczeń w zakresie ochrony zdrowia i ubezpieczeń społecznych. Strony inspirować będą bezpośrednie kontakty pomiędzy instytucjami ochrony zdrowia oraz medycznymi instytutami badawczymi i dydaktycznymi.

Artykuł 9

Umawiające się Strony będą popierać współpracę we wszystkich dziedzinach kultury i sztuki, zwracając szczególną uwagę na zwiększanie efektywności politycznej i ideologicznej.

W tym celu popierać będą:

- rozwijanie bezpośrednich kontaktów i współpracy w dziedzinach literatury, teatru, muzyki, tańca, filmu, sztuk plastycznych, działalności kulturalno-oświatowej, bibliotek, archiwów, muzeów, domów i klubów kultury, amatorskich zespołów artystycznych oraz między organizacjami i przedsiębiorstwami nimi kierującymi, instytucjami szkolnictwa artystycznego, związkami twórczymi, artystami i pracownikami kultury;
- wszelkie efektywne formy wspólnej działalności twórczej, współpracę kolektywów twórczych, wzajemną wymianę reżyserów w celu realizacji spektakli, organizowanie spotkań z udziałem przedstawicieli życia artystycznego, dyskusji twórczych i wspólnych posiedzeń oraz kooperację w zakresie wykonawstwa i usług w różnych dziedzinach kultury;
- współdziałanie we wzajemnym doskonaleniu artystów, pracowników kultury i tłumaczy literatury, ze szczególnym uwzględnieniem młodych artystów i twórców;
- tłumaczenie i wydawanie najlepszych pozycji literatury pięknej, w tym młodzieżowej i dziecięcej, oraz literatury naukowej i fachowej drugiego kraju;
- prezentowanie utworów muzycznych, sztuk teatralnych, filmów, wystaw artystycznych i wystaw książek drugiego kraju;

- zapraszanie na występy gościnne zawodowych zespołów artystycznych, solistów oraz grup amatorskich;
- rozszerzanie wymiany informacji o osiągnięciach kulturalnych i artystycznych obu krajów oraz o ich życiu kulturalnym;
- udział artystów, obserwatorów, członków jury w festiwalach, przeglądach, koncertach i konkursach oraz innych imprezach kulturalnych;
- systematyczną wymianę doświadczeń między właściwymi instytucjami i organizacjami obu krajów w zakresie systemu zarządzania i planowania w dziedzinie kultury.

Artykuł 10

Umawiające się Strony będą:

- przyczyniać się do wymiany zespołów i artystów w oparciu o zasady handlowe;
- popierać działalność przedsiębiorstw zajmujących się rozpowszechnianiem dóbr kulturalnych w drugim kraju.

Artykuł 11

Umawiające się Strony będą umożliwiać obywatelom drugiej Strony korzystanie z bibliotek, archiwów, zbiorów muzealnych i innych instytucji o podobnym charakterze zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Artykuł 12

Umawiające się Strony, działając zgodnie z międzynarodowymi porozumieniami, dotyczącymi ochrony praw autorskich, chronić będą prawa autorskie obywateli i osób prawnych drugiego kraju.

Artykuł 13

Umawiające się Strony będą popierać dalsze rozszerzanie i umacnianie bezpośredniej współpracy między stowarzyszeniami dziennikarzy, agencjami prasowymi, redakcjami dzienników i czasopism, a także wymianę dziennikarzy oraz wymianę informacji, artykułów prasowych i materiałów fotograficznych.

Artykuł 14

Umawiające się Strony będą popierać dalsze rozszerzanie i umacnianie współpracy między radiem i telewizją obu krajów. W ramach tego będą inicjować i popierać wymianę programów radiowych i telewizyjnych oraz wymianę przedstawicieli tych instytucji.

Artykuł 15

Umawiające się Strony będą popierać bezpośrednią współpracę w dziedzinie kultury fizycznej i sportu.

Artykuł 16

Umawiające się Strony będą popierać współpracę między właściwymi organami do spraw turystyki.

Artykuł 17

Umawiające się Strony będą popierać bezpośrednią współpracę w dziedzinach objętych niniejszą umową między związkami zawodowymi, organizacjami dziecięcymi, młodzieżowymi, kobiecymi i innymi organizacjami społecznymi i masowymi oraz przedsiębiorstwami, instytucjami, zakładami, a także między współpracującymi województwami i miastami obu krajów.

Artykuł 18

Umawiające się Strony będą informowały się wzajemnie o organizowanych w obu krajach międzynarodowych kongresach, konferencjach, festiwalach, konkursach, wystawach i innych imprezach w zakresie objętym niniejszą umową oraz będą popierały udział w tych imprezach przedstawicieli drugiego kraju.

Będą one popierać dalsze doskonalenie i koordynowanie dwu- i wielostronnej współpracy ideologicznej, kulturalnej, naukowej i oświatowej między krajami socjalistycznymi.

Artykuł 19

Umawiające się Strony w celu realizacji niniejszej umowy będą zawierać pięcioletnie plany współpracy kulturalnej i naukowej, określające również warunki finansowe tej współpracy.

W oparciu o te plany właściwe ministerstwa, instytucje i organizacje zawierają mogą bezpośrednie porozumienia i plany międzyresortowe.

Artykuł 20

Umawiające się Strony będą przykładać szczególną wagę do działalności Polsko-Węgierskiej Komisji Mieszanej do Spraw Współpracy Kulturalnej i Naukowej, która

Po zaznajomieniu się z powyższą umową Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 13 listopada 1980 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *J. Czyrek*

L. S.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

będzie czuwać nad realizacją niniejszej umowy i przygotowywać wieloletnie plany jej realizacji.

Artykuł 21

Umawiające się Strony będą popierać działalność Ośrodka Informacji i Kultury Polskiej w Budapeszcie i działalność Węgierskiego Instytutu Kultury w Warszawie.

Artykuł 22

Z dniem wejścia w życie niniejszej umowy traci moc Umowa o współpracy kulturalnej i naukowej między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Węgierskiej Republiki Ludowej, podpisana w dniu 31 października 1968 r. Zachowują moc obowiązującą dotychczas zawarte porozumienia między instytucjami i organizacjami kulturalnymi i naukowymi Umawiających się Stron, o ile nie są sprzeczne z postanowieniami niniejszej umowy.

Artykuł 23

Niniejsza umowa podlega przyjęciu zgodnie z prawem każdej z Umawiających się Stron i wejdzie w życie w dniu wymiany not stwierdzających to przyjęcie.

Umowa zostaje zawarta na okres dziesięciu lat i ulega automatycznemu przedłużeniu każdorazowo na okres pięcioletni, jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie wypowie jej w drodze notyfikacji na sześć miesięcy przed upływem danego okresu.

Sporządzono w Warszawie dnia 9 lipca 1980 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i węgierskim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.

Z upoważnienia Rządu
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej:
E. Wojtaszek

Z upoważnienia Rządu
Węgierskiej Republiki
Ludowej:
F. Puja